

Les classes treballadores i mitjanes pagaran més amb la reforma fiscal? Un «no» amb dades

Només l'1,5% més ric haurà d'abonar més IRPF i més del 80% de les herències seguiran costant menys d'un euro en impost de successions

El Govern i els comuns han presentat aquest dilluns l'acord en matèria fiscal per als pressupostos del 2020

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/192858/govern/comuns/acorden/reforma/fiscal/ingressar/542/milions/extres>) . Una entesa que ha de permetre que la Generalitat ingressi fins a 542,6 milions - incloent l'impost als vehicles contaminants-, quan totes les mesures estiguin plenament operatives, tot i que per a l'any vinent se'n preveuen tan sols 172,63 milions.

Malgrat tot, JxCat s'ha mostrat disconforme especialment amb els canvis en l'impost de successions

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/192866/jxcat/critica/reforma/impost/succesions/pacte/govern-comuns>) , així com Foment també ha alertat contra l'augment de la pressió fiscal (<https://www.naciodigital.cat/noticia/192852/foment/avisa/comencar/2020/sense/pressupostos/seria/menysteniment/ciutadans>) . Ara bé, a qui afectaran les mesures acordades? Les classes treballadores i mitjanes hauran de rascar-se la butxaca o es tracta d'una reforma progressiva? Ho analitzem amb les dades i la informació disponible fins ara.

IMPOST DE LA RENDA

Modificació: En les bases liquidables d'entre 90.000 i 120.000 euros, el tipus màxim puja del 21,5% al 23,5%, mentre que, en les bases d'entre 120.000 i 175.000, el tipus màxim creix del 23,5% al 24,5%, i és manté en el 25,5% per a les superiors. Paral·lelament, el mínim exempt creix dels 5.550 als 6.105 euros per als contribuents amb bases liquidables de fins a 12.450 euros.

A qui afecta: Només un 1,5% dels declarants d'IRPF tenen bases liquidables superiors a 90.000 euros, són els 52.393 més rics que hauran de pagar més per aquest impost. En canvi, els 205.042 declarants amb menys recursos es beneficiaran de l'augment del mínim exempt. Costa pensar que una reforma que perjudica l'1,5% més ric afecta negativament les rendes treballadors i mitjanes. De fet, els contribuents amb bases de fins a 20.000 euros encara abonaran els tipus més alts de l'Estat, aquest seran dels més baixos entre els 30.000 i els 90.000 euros i, a partir d'aquest punt, se situaran en la mitjana:

Exemple pràctic: Un contribuent amb una renda de 110.000 euros haurà d'abonar ara 298 euros més i, si té una renda de 220.000 euros, l'increment serà de 1.150 euros. Un altre amb una renda del treball de 16.000 euros, en canvi, passarà d'haver de pagar 1.005 euros a 938 euros.

Recaptació prevista: Les rendes altes abonaran uns 31 milions anuals més, mentre que les més baixes deixaran de pagar 12,4 milions, cosa que deixarà un saldo positiu de 18,6 milions per a la Generalitat. L'increment, però, no arribarà fins al 2021.

IMPOST DE SUCCESSIONS

Modificació: No es modifiquen els tipus del tribut, però es redueixen les bonificacions per als descendents i ascendents del difunt, que ara eren d'entre el 99% i el 20% i passaran a ser d'entre el 60% i el 0% en el tram màxim per a les herències de més de 3 milions d'euros. També es recuperaran els coeficients multiplicadors per tal que els hereus amb patrimonis superiors als 500.000 euros paguin més.

A qui afecta: Pel que fa als fills, el 83% rep una herència inferior a 150.000 euros i, a causa de l'estructura del tribut i les diferents bonificacions, la reforma pràcticament no els afecta. De fet, pel que fa al gruix dels afectats per la reforma -descendents majors de 21 anys i ascendents-, un 80,5% pagarà menys d'un euro d'aquest tribut -fins ara era el 81%-, el 86,2% pagarà menys de 1.000 euros -95,4% fins ara- i el 95,1% pagarà menys de 10.000 euros -98,5%, fins ara-. Menys del 14% de les herències més opulentes, per tant, haurà de pagar més de 1.000 euros, segurament no de classes mitjanes i treballadores.

Exemple pràctic: Una herència de 250.000 euros cap a un fill -amb 75.000 euros de valor del pis habitual- costarà 2.932 en matèria de successions -ara serien 173 euros-, una herència de 500.000 euros -amb 100.000 de l'habitatge habitual- costarà 20.017 euros -ara serien 2.369-, o una herència de tres milions -amb 400.000 de l'habitatge habitual- haurà de pagar 499.977 euros -ara, 299.859-. En tot cas, només un 2,4% de les herències són superiors a 600.000 euros.

Recaptació prevista: La reforma preveu ingressar 189,9 milions més, tot i que el 2020 només en serien 47,44 milions -es paga al cap de sis mesos de la defunció, amb una possible pròrroga de sis mesos més-.

IMPOST SOBRE INSTAL·LACIONS QUE INCIDEIXEN EN EL MEDI AMBIENT

Modificació: Es crea un nou impost que grava la producció, emmagatzematge o transformació de l'energia elèctrica, i el transport d'energia elèctrica, telefonia i telemàtica efectuada pels elements fixos del subministrament d'energia elèctrica o de les xarxes de comunicacions.

A qui afecta: En teoria, ha de ser un impost que paguin les empreses energètiques i de telefonia que no pot repercutir en els consumidors. Com que és un tribut que pràcticament només existeix a Extremadura -els tipus previstos són exactament els mateixos que allí-, fins ara, i les quotes d'aquests serveis són a nivell estatal, en principi no hauria de suposar un encariment per al consumidor català.

Recaptació prevista: 145,1 milions, tot i que el 2020 arribarien 72,56 milions.

IMPOST DE TRANSMISSIONS PATRIMONIALS

Modificació: El tipus cau del 10% al 5% en cas de compra d'habitatge habitual en famílies monoparentals amb rendes de fins a 30.000 euros anuals. En canvi, s'inclouen modificacions per compensar-ho apujant l'impost en les escriptures de divisió horitzontal de parcel·les i en l'adquisició d'habitatges per part d'empreses immobiliàries.

A qui afecta: A banda de la reducció per a les famílies monoparentals d'ingressos baixos, els augments els pagarien bàsicament empreses, ja que afecten a les parcel·les industrials i a les immobiliàries.

Exemple pràctic: Una família monoparental de recursos inferiors a 30.000 euros anuals que compri una llar de 150.000 euros pagarà 7.500 euros en aquest impost, en lloc dels 15.000 que abonaria ara.

Recaptació prevista: El guany recaptatori es preveu de 13,17 milions, tot i que seria quasi nul per al 2020.

TAXA TURÍSTICA

Modificació: S'augmenten els tipus, sobretot a la ciutat de Barcelona. En els hotels de cinc estrelles passa de 2,25 a 3 euros -3,5 a Barcelona-, en els de quatre estrelles creix de 0,9 a 1,2 euros -1,7 a Barcelona-, en els pisos turístics passa de 0,9 a 1 euros -2,25 a Barcelona- o en els creuers que passen més de 12 hores al país passaria de 2,25 a 3 euros.

A qui afecta: Són tarifes que abonen els turistes.

Recaptació prevista: L'increment recaptatori previst és de 20,9 milions, els quals en serien 10,3 el 2020.

IMPOST ALS PISOS BUITS

Modificació: Es redueix la bonificació als tenidors d'habitatges buits que destinen una part del seu estoc a lloguer assequible, amb l'argument que es pretén incentivar que el volum d'habitatges buits minvi.

A qui afecta: Els tenidors d'habitatges buits, els quals no acostumen a ser classes populars.

Exemple pràctic: La bonificació cau del 10% al 7,5% en els tenidors que destinin entre un 5% i un 10% de l'estoc de pisos a lloguer assequible, i es redueix del 50% al 37,5% en els que hi destinin entre el 25% i el 40% de l'estoc.

Recaptació prevista: 3,5 milions extres, malgrat que tots ells arribarien a partir del 2021.

IMPOST SOBRE LES BEGUDES ENSUCRADES

Modificació: Augment dels tipus del tribut.

A qui afecta: Aquest impost es paga un cop es compra la beguda, per bé que l'objectiu és precisament incentivar el consum saludable i la venda de begudes amb menys sucre.

Exemple pràctic: En les begudes que tinguin entre 5 i 8 gr/ml de sucre, la taxa passa de 0,08 euros per litre a 0,1 euros. En el cas que tinguin més de 8 gr/ml, el recàrrec passa de 0,12 euros per litre a 0,15 euros.

Recaptació prevista: 6,4 milions anuals més, tot i que el 2020 només es milloraria l'ingrés en 3,2 milions.